

Dr hab. Renata Dulias, prof. UŚ
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Nauk Przyrodniczych

Sosnowiec, 11.12.2019 r.

Ocena

osiągnięcia i dorobku naukowego dr Piotra Szwarczewskiego w postępowaniu habilitacyjnym o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk o Ziemi, w dyscyplinie geografia

Ocena została opracowana w związku decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów powołującą mnie na recenzenta w Komisji habilitacyjnej do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Piotra Szwarczewskiego, przekazaną pismem Dziekana Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 30.10.2019 r.

Sylwetka Habilitanta

Dr Piotr Szwarczewski ukończył studia geograficzne i uzyskał tytuł magistra na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego w 1994 roku. Na tym samym Wydziale w 1999 roku obronił pracę doktorską pt. *„Zawartość metali ciężkich w osadach aluwialnych jako wskaźnik ewolucji dolin rzecznych”* zrealizowaną pod kierunkiem prof. dr hab. Elżbiety Mycielskiej-Dowgiało. Od 1999 roku dr Piotr Szwarczewski jest zatrudniony na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego, wpierw na stanowisku asystenta (5 miesięcy), a następnie adiunkta (14 lat) w Zakładzie Geomorfologii/Pracowni Sedymentologicznej. Od 2013 roku Habilitant jest zatrudniony na stanowisku starszego wykładowcy w Laboratorium Analiz Środowiskowych (Zakład Geomorfologii).

Ocena osiągnięcia naukowego

Dr Piotr Szwarczewski jako osiągnięcie naukowe przedstawił cykl 11 publikacji pod wspólnym tytułem *„Zróznicowanie litologiczno-geochemicznego zapisu działalności człowieka na wybranych przykładach z Polski i Litwy”*. Habilitant jest jedynym autorem 5 publikacji, natomiast 5 publikacji napisał w zespołach dwuosobowych – w jednej z nich jest pierwszym autorem z udziałem 50%, w czterech pozostałych jest drugim autorem, ale także z udziałem 50%. W przygotowaniu tych artykułów Habilitant podjął współpracę z trzema autorami – z Elżbietą Król i Mariuszem Błońskim (jednokrotnie) oraz z Ewą Smolską (trzykrotnie). Jedna publikacja to efekt współpracy 9 autorów z Litwy, Niemiec i Polski – dr Piotr Szwarczewski jest wymieniony na siódmej pozycji, a Jego wkład w powstanie publikacji określono na 20%. Wszyscy współautorzy, z wyjątkiem

dwóch osób, które zmarły, złożyli oświadczenia określające ich wkład w powstanie publikacji. Udział Habilitanta w opracowanie poszczególnych artykułów przedstawiono jednoznacznie, nie występują rozbieżności z oświadczeniami współautorów.

W języku polskim opublikowano 7 artykułów, w języku angielskim – 4. Są to prace liczące od 7 do 27 stron, łącznie dające 151 stron tekstu. Artykuły zawierają liczne ilustracje (77 rycin, 12 tabel), w większości niepowtarzające się w kolejnych publikacjach. Prace te opublikowano w dwóch czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports – *Radiocarbon* (32 pkt) oraz *Quaternary International* (30 pkt), w trzech czasopismach polskich uwzględnionych na listach MNiSW – *Prace i Studia Geograficzne* (B, 3 pkt), *Miscellanea Geographica* (B, 9 pkt) i *Archeologia Polski* (C, 6 pkt), jeden artykuł w czasopiśmie nieuwzględnionym na listach MNiSW – *Prace Instytutu Geografii AŚ* (0 pkt), a ponadto 5 artykułów w monografiach i opracowaniach zbiorowych, w tym jeden w materiałach indeksowanych w bazie Web of Science (łącznie 27 pkt). Sumaryczny Impact Factor publikacji, zgodny z rokiem opublikowania, wynosi 3,798. Suma punktów za publikacje stanowiące osiągnięcie naukowe Habilitanta wynosi 107. Według baz Scopus oraz Web of Science publikacje wskazane przez dr Piotra Szwarczewskiego jako osiągnięcie naukowe były cytowane 19 razy (bez autocytowań) między innymi w czasopismach: *Quaternary Science Reviews* (IF – 4,641), *Catena* (IF - 3,851), *Geomorphology* (IF - 3,681), *Quaternary Journal* (IF – 1,952), *Vegetation History and Archaeobotany* (IF – 2,482). Najczęściej cytowanym był autorski artykuł „*The formation of deluvial and alluvial cones as a consequence of human settlement on loess plateau: an example from the Chroberz area (Poland)*” (9 razy – bez autocytowań). Rozpowszechnienie wyników badań jest na dobrym/umiarkowanym poziomie. Najsłabiej cytowane są artykuły opublikowane w opracowaniach zbiorowych o niewielkim nakładzie i niezdigitalizowane, a zatem z ograniczonym dostępem dla potencjalnych czytelników.

Autoreferat liczy 15 stron (w tym 5 rycin) i składa się z wprowadzenia, trzech „rozdziałów”, podsumowania i spisu literatury. Autoreferat ma logiczny układ treści, jest zwięzły i napisany ogólnie poprawnym językiem. Po zapoznaniu się z jego treścią oraz treścią 11 artykułów przedłożonych jako osiągnięcie naukowe uważam, że dr Piotr Szwarczewski podjął się realizacji tematu ważnego z punktu widzenia różnych nauk – geomorfologii, archeologii, geologii, geochemii. Głównym celem badań było rozpoznanie zapisu działalności człowieka w litologii i geochemii osadów oraz określenie przyczyn jego przestrzennego zróżnicowania. Habilitant prowadził badania w kilkunastu stanowiskach zgrupowanych w ośmiu obszarach na terenie Polski i Litwy. Południkowe rozmieszczenie stanowisk nawiązuje do kierunku zasiedlania badanych obszarów i w tym kontekście ich wybór jest trafny. Jednocześnie stanowiska badawcze zlokalizowano w obszarach przyrodniczo zróżnicowanych, szczególnie pod względem typu rzeźby, rodzaju utworów powierzchniowych, typu gleb i stosunków wodnych, które to cechy środowiska miały zasadniczy wpływ na decyzje osadnicze, poczynawszy od neolitu po czasy historyczne. Uznanie

budzi wykorzystanie różnych metod i narzędzi badawczych, w tym specyficznych dla określonej dyscypliny naukowej, na przykład Archeologicznego Zdjęcia Polski dla określenia frekwencji punktów osadniczych. Podstawę dla wnioskowania dały Habilitantowi wyniki analiz geomorfologicznych, archeologicznych, sedymentologicznych, palinologicznych, geochemicznych (zawartość metali ciężkich), datowań radiowęglowych, badań podatności magnetycznej osadów, analizy archiwalnych i współczesnych materiałów kartograficznych. Do najważniejszych elementów osiągnięcia naukowego zaliczam: 1) rozpoznanie głównych faz pradziejowej i historycznej antropopresji na obszarze badań na podstawie cech litologicznych i geochemicznych osadów fluwialnych i stokowych oraz datowań radiowęglowych, 2) określenie tempa akumulacji deluwiów w okresie od neolitu po czasy historyczne na tle zróżnicowanej antropopresji na środowisko przyrodnicze, 3) wykazanie przyspieszenia procesów erozyjnych począwszy od wczesnego średniowiecza na skutek antropopresji o charakterze rolniczym, 4) udokumentowanie istotnych zmian w morfologii badanych obszarów polegających na zmniejszeniu wysokości względnych między denudowanymi wierzchołkami a nadbudowywanymi dnami dolin, powstaniu form erozyjnych na krawędziach teras rzecznych i wysoczyzn oraz stożków u ich podstawy, a także wypełnieniu osadami zagłębień bezodpływowych i starorzeczy oraz 5) wykazanie zróżnicowania zapisu geochemicznego w osadach w zależności od tempa ich akumulacji oraz lokalizacji stanowiska badawczego – wyraźnego i ewidentnego dla wolno akumulowanych osadów w pobliżu ośrodków przemysłowych, a mniej wyraźnego dla dynamicznie akumulowanych osadów w sąsiedztwie grodzisk, co jest ważną wskazówką metodyczną w interpretacji wyników.

Osiągnięcie naukowe dr Piotra Szwarczewskiego nie wyczerpuje problemu reakcji środowiska przyrodniczego na pradziejową i historyczną antropopresję. Jak słusznie podkreśla Habilitant w osadach deluwialnych tkwi jeszcze duży potencjał dla interdyscyplinarnych badań, zwłaszcza paleogeograficzno-archeologicznych.

Tytuł osiągnięcia naukowego informuje, że problem badawczy przedstawiono na wybranych przykładach z Polski i Litwy. W autoreferacie, zarówno w tekście, jak i na Ryc. 1 zagadnienie scharakteryzowano w odniesieniu do typów rzeźby – wysoczyzn lessowych oraz obszarów staro- i młodoglacjalnych. Wydaje się, że zawarcie tej informacji w tytule lepiej odzwierciedlałoby kontekst przestrzenny/geomorfologiczny obszarów badawczych.

Do słabszych punktów przedstawionego osiągnięcia naukowego zaliczam: 1) nadreprezentatywność stanowisk z obszaru staro- i młodoglacjalnego w stosunku do wysoczyzn lessowych, 2) przedstawienie tytułowego „zróżnicowania litologicznego...” jedynie w oparciu o bardzo ogólnikowy opis osadów, np. gliny, piaski średnioziarniste, piaski pyłaste (z wyjątkiem artykułów 8, 9 i 10) oraz 3) brak dyskusji wyników na tle szerszym niż bezpośrednie otoczenie stanowiska badawczego, czyli na tle wyników uzyskanych dla innych obszarów w Polsce (z wyjątkiem artykułów 6, 7, 8, i 10).

Zakładając, że ryciny zamieszczone w autoreferacie będą wykorzystane w przyszłych pracach Habilitanta niezbędnym jest zwrócenie uwagi na utrudniającą interpretację niespójność nazw i terminów. Na Ryc. 1 przedstawiono położenie 8 stanowisk badawczych, którym nadano nazwy własne od najbliższych miejscowości, a sygnaturą podkreślono przynależność do obszarów o różnym typie rzeźby. Na Ryc. 2 nie powtórzono numeracji stanowisk, a zamieszczone tu wykresy opisano sześcioma nazwami własnymi i jedną nazwą historyczną regionu (Mazowsze) z rozróżnieniem według niejasnego kryterium jego części północnej, wschodniej i środkowo-zachodniej, co nie koresponduje z opisami w artykułach, gdzie podane są lokalizacje np. południowo-wschodnia i północno-zachodnia. Na Ryc. 3 podano z kolei trzy nazwy własne, jedną historyczną (Mazowsze) i jedną historyczno-geograficzną (Ponidzie). Dodatkowo na Ryc. 2 i Ryc. 3 wprowadzono poziome linie oddzielające stanowiska od siebie, nie objaśniając ich w legendzie. Ponadto czytelnik musi zadać sobie trud rozszyfrowania przynależności stanowisk opisanych w artykułach (np. Dobrzyków, Borowiczki, Glina, Brudzeń Duży, Mozgawa, Glina, Krzyżanów i inne) do nazw na Ryc. 1-3 (np. Płock, okolice Otwocka, Mazowsze środkowe i zachodnie). W podpisie do Ryc. 2 wprowadzono dodatkowo nazwę Równina Łowicko-Błońska, a siedmiowerszowy podpis jest dość swoistym skrótem myślowym. Na Ryc. 5 nazwa fazy I (okres) nie koresponduje z nazwami dla faz II-V (deforestacja, naturalna sukcesja, rozwój metalurgii itp.). Terminy deluwia, aluwia informują jednoznacznie o genezie osadów, ale nie informują jednoznacznie o ich litologii, dlatego za informacją o zmienności litologicznej deluwii czy aluwii powinna iść informacja, na czym ta zmienność polega. Dostrzeżono drobne błędy językowe np. „nie posiadało większego znaczenia”, „podniesionych zawartości”, „rozcieńczenie” w odniesieniu do cząstek stałych (rozproszenie?).

Podsumowując, należy podkreślić, że Habilitant podjął się realizacji tematu wymagającego długotrwałych i pracochłonnych badań terenowych i laboratoryjnych z wykorzystaniem różnych metod badawczych. Szeroki zakres badań przeprowadzonych dla kilkunastu stanowisk położonych w zróżnicowanych przestrzennie warunkach przyrodniczych i będących w zasięgu zróżnicowanej w czasie antropopresji zaowocował uzyskaniem wiarygodnych i istotnych dla nauki wyników. Osiągnięcie naukowe dr Piotra Szwarczewskiego jest oryginalne, stanowi znaczący i twórczy wkład w rozwój nauki oraz daje perspektywy prowadzenia dalszych badań interdyscyplinarnych, głównie paleogeograficznych i archeologicznych.

Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy Kandydata obejmuje 67 publikacji, z czego 60 powstało po uzyskaniu stopnia doktora (w tym 11 prac składających się na osiągnięcie naukowe w postępowaniu habilitacyjnym). Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant napisał samodzielnie lub we współautorstwie 30 artykułów w czasopiśmie naukowych i 30 artykułów/rozdziałów w monografiach/opracowaniach

zbiorowych. Zainteresowania badawcze dr Piotra Szwarczewskiego koncentrują się przede wszystkim na identyfikacji zapisu działalności człowieka w środowisku przyrodniczym. Wspólnie z polskimi i litewskimi archeologami od wielu lat prowadzi interdyscyplinarne badania nad środowiskowymi uwarunkowaniami lokalizacji i rozwoju osadnictwa pradziejowego oraz paleogeografią neoholocenu. Badania prowadzono w sąsiedztwie 10 stanowisk archeologicznych w różnych regionach w Polsce oraz na Litwie, a także wzdłuż autostrady A2. Podobny charakter miały badania nad geomorfologiczno-sedymentologicznymi skutkami zasiedlania wysoczyzn lessowych. Ważnym nurtem badawczym Habilitanta są badania nad uwarunkowaniami akumulacji metali ciężkich w aluwiach różnych rzek Polski (Wisły, Bzury, Nidy, Małej Panwi, Utraty, Świdra, Pilicy), których wyniki wskazują na udział w ich akumulacji i remobilizacji zarówno naturalnych procesów geomorfologicznych, jak i antropogenicznego przekształcania morfologii doliny. Z geomorfologicznego punktu widzenia istotne są wyniki badań nad holocenną ewolucją zagłębień bezodpływowych i jezior oraz nad tempem akumulacji w nich osadów, interpretowane na tle zmian klimatu i intensywności antropopresji – badania prowadzono w Polsce, na Litwie oraz w Tadżykistanie. W ostatnich latach Habilitant kontynuował badania nad tempem sedymentacji osadów w starorzeczach Wisły na Mazowszu, a we współpracy z naukowcami litewskimi, także w Zalewie Kurońskim. W zasięgu Jego zainteresowań naukowych są także antropogenicznie uwarunkowane procesy erozyjne w dolinach rzecznych oraz na stokach. Ponadto dr Piotr Szwarczewski kierował swoją uwagę ku geografii fizycznej, czego wynikiem są prace przedstawiające środowisko przyrodnicze wybranych regionów w Polsce oraz ich walory turystyczne.

Podkreślić należy, że w rozwiązywaniu problemów naukowych Habilitant wykorzystuje bardzo różne, wzajemnie uzupełniające się metody badawcze (m.in. analizy sedymentologiczne, geochemiczne, archeologiczne, datowania C^{14} , Cs^{137} , Pb^{210} , metodę dendrochronologiczną). Uznanie budzi wieloletnie doświadczenie terenowe dr Piotra Szwarczewskiego, który uczestniczył niemal we wszystkich badaniach terenowych, w pobieraniu próbek i rdzeni osadów, a także wykonywał znaczną część analiz laboratoryjnych.

W dorobku dr Piotra Szwarczewskiego jest 8 artykułów uwzględnionych w bazie JCR. Poza dwoma artykułami włączonymi do osiągnięcia naukowego, 6 pozostałych opublikowano w następujących czasopismach: *Palaeogeography*, *Palaeoclimatology*, *Palaeoecology* (IF – 2,375), *Review of Palaeobotany and Palynology* (IF – 1,665), *Atmospheric Pollution Research* (IF – 1,637), *Central European Journal of Chemistry* (IF – 1,329), *Geochronometria* (IF – 1,119) oraz *Polish Journal of Environmental Studies* (IF – 0,366). Suma punktów za publikacje w tych 6 czasopismach wynosi 151 (lista A, MNiSW). Udział Habilitanta w przygotowaniu wymienionych publikacji wynosił 10-20% i obejmował badania terenowe, przygotowanie i analizę próbek, wykonanie części rysunków oraz napisanie części tekstu.

Dr Piotr Szwarczewski jest także autorem lub współautorem 23 artykułów w czasopiśmie nieuwzględnionych w bazie JCR – 5 z nich opublikowano przed doktoratem w *Przeglądzie Geologicznym* (2), *Miscellanea Geographica*, *Studiach Kieleckich* oraz w *Acta Universitates Carolinae. Geographica*. Łączna suma punktów (lista B, MNiSW) wynosi 6. Po doktoracie Habilitant opublikował 18 artykułów (5 autorskich i 13 współautorskich), z których 8 ma przypisane punkty MNiSW na łączną sumę 51. Prawie wszystkie artykuły (17 z 18) zostały opublikowane w czasopiśmie polskich, głównie w *Pracach i Studiach Geograficznych* (4), *Botanical Guidebooks* (3) i *Landform Analysis* (3). Udział Habilitanta w powstaniu prac współautorskich wynosił 10-50%, przy czym w artykułach opublikowanych w najwyższej punktowanych czasopiśmie *Pracach Geograficznych IGiGP UJ* (14 pkt) – 10%, *Pracach i Materiałach Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi* (10 pkt) – 15%, *Archaeologia Baltica* (10 pkt) – 20%.

Do dorobku naukowego dr Piotra Szwarczewskiego należą ponadto 32 artykuły/rozdziały opublikowane w monografiach/opracowaniach zbiorowych. Większość z nich (30) została opublikowana po doktoracie. 5 prac uwzględniono w cyklu publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe Habilitanta. Spośród 25 pozostałych artykułów większość (21) opublikowano w języku polskim, a 4 w języku angielskim. Są to głównie prace współautorskie (20), ale w 8 przypadkach z 50% i większym udziałem Habilitanta. Na uwagę zasługują 2 prace indeksowane w bazie Web of Science. Suma punktów za charakteryzowane 25 prac wynosi 113 (MNiSW). W dorobku dr Piotra Szwarczewskiego jest także 68 notatek konferencyjnych – 29 autorskich i 39 współautorskich (w 18 notatkach jest pierwszym autorem). 30 notatek napisano w języku angielskim.

Liczba cytowań prac stanowiących dorobek naukowy dr Piotra Szwarczewskiego wynosi według bazy Web of Science – 31, a według bazy Scopus – 44. Część prac Habilitanta jest cytowana w renomowanych czasopiśmie, takich jak: *Catena*, *Palaeogeography*, *Palaeoclimatology*, *Palaeoecology*, *Review of Palaeobotany and Palynology*, *Atmospheric Pollution Research*, *Geomorphology*, *Quaternary Research*, *Journal of Quaternary Science*, *Quaternary Journal*. Dorobek Habilitanta jest więc dostrzegany i doceniany. Sumaryczny Impact Factor Jego publikacji wynosi IF = 12,289. Indeks Hirscha wynosi – według bazy Web of Science h= 3, a według bazy Scopus h = 4.

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant uczestniczył w 53 konferencjach naukowych – 25 krajowych oraz 28 międzynarodowych (w tym 16 zagranicznych – w Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Austrii, Francji, Włoszech, Czechach, Czarnogórze, Rosji, Chinach, Izraelu oraz na Cyprze i Litwie). Przedstawił na nich 31 autorskich prezentacji (22 referaty oraz 9 posterów) oraz 52 prezentacje współautorskie, w tym 35 osobiście. W sumie 66 spośród 83 prezentacji współautorskich przedstawił Habilitant (80%). Na uwagę zasługuje skala współpracy podjętej z innymi badaczami podczas przygotowywania prezentacji konferencyjnych – 66 osób, w tym najczęściej z Ewą Smolską (17 razy) i Jonasem Mazeika (9 razy).

Dr Piotr Szwarczewski realizował 11 projektów badawczych, finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowe Centrum Nauki – dwukrotnie jako kierownik, a 9-krotnie jako wykonawca. Ponadto uczestniczył w 5 innych projektach badawczych, w tym w jednym zagranicznym (Litwa) i raz jako kierownik projektu. Habilitant jest także autorem lub współautorem 17 niepublikowanych opracowań o charakterze naukowym. Są to opracowania geomorfologiczne na potrzeby archeologiczne (12), opracowania prezentujące kontekst przyrodniczy stanowisk archeologicznych (2) oraz plany ochrony dwóch parków krajobrazowych i jednego parku narodowego. Dr Piotr Szwarczewski nie odbywał staży naukowych, z wyjątkiem rocznego stypendium w ramach programu Tempus na Uniwersytecie of Greenwich w Londynie podczas studiów magisterskich. Prowadzi natomiast bardzo szeroką współpracę z naukowcami z uniwersytetów w Czechach, Słowacji, Litwy i Słowenii. Działalność naukowo-badawcza dr Piotra Szwarczewskiego została doceniona dwiema nagrodami JM Rektora Uniwersytetu Warszawskiego oraz dwiema nagrodami Dziekana Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego.

Ocena działalności dydaktycznej

W okresie zatrudnienia na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego dr Piotr Szwarczewski prowadził różne rodzaje zajęć dydaktycznych na każdym roku studiów licencjackich i magisterskich, a mianowicie 7 różnych tematycznie wykładów, 8 różnych ćwiczeń laboratoryjnych, 2 konwersatoria oraz 7 różnych ćwiczeń terenowych. Były to zajęcia na kierunku geografia i gospodarka przestrzenna oraz na Międzywydziałowych Studiach Ochrony Środowiska. Dr Piotr Szwarczewski prowadził ponadto liczne zajęcia dydaktyczne (wykłady oraz zajęcia terenowe) w ramach programu Erasmus na uczelniach zagranicznych – Uniwersytecie Karola w Pradze, Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie oraz Uniwersytecie Wileńskim. Habilitant był opiekunem naukowym 7 licencjuszy, 21 magistrantów, doktoranta ze Słowacji w czasie jego stażu na WGiSR UW, a obecnie sprawuje opiekę naukową nad doktorantką. Na podstawie przedstawionych do oceny materiałów można wnosić, że dr Piotr Szwarczewski jest dobrym dydaktykiem. Szczególnie wysoko należy ocenić zajęcia terenowe prowadzone przez Habilitanta mając na uwadze Jego duże doświadczenie zawodowe w tym zakresie. Oryginalnym wkładem w dydaktykę geografii jest przygotowanie nowej formuły zajęć *Metody badań terenowych* oraz *Szkolenie z geografii fizycznej*. O pozycji Kandydata w środowisku studenckim świadczą wysokie oceny ankietowe. Habilitant realizował także działania w zakresie popularyzacji nauki. Uczestniczył w pracach zespołu merytorycznego Olimpiady Wiedzy Ekologicznej oraz wygłaszał prelekcje i wykłady w placówkach oświatowych Warszawy i Otwocka. Działalność dydaktyczną i edukacyjną dr Piotra Szwarczewskiego należy ocenić wysoko.

Ocena działalności organizacyjnej

Dr Piotr Szwarczewski ma w swoim dorobku współorganizację 6 krajowych konferencji/warsztatów, w tym 3 warsztatów terenowych „*Zapis działalności człowieka w środowisku przyrodniczym*”. Ponadto współorganizował sesję tematyczną na międzynarodowej konferencji European Association of Archaeologists w Czechach. Habilitant jest członkiem Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich oraz Stowarzyszenia Archeologii Środowiskowej. Dr Piotr Szwarczewski był współredaktorem 5 książek naukowych i 2 tematycznych zeszytów *Prac i Studiów Geograficznych*. Wykonał 6 recenzji artykułów naukowych, w tym trzech do czasopism z listy JCR – *Radiocarbon*, *The Holocene* i *Polish Journal of Environmental Studies*. Docenić należy zaangażowanie Habilitanta w organizację wydziałowego laboratorium oraz wydziałowej pracowni do ćwiczeń z geologii. W związku ze swoją różnorodną działalnością organizacyjną dr Piotr Szwarczewski jest postacią rozpoznawalną, nie tylko w środowiskach lokalnych, ale także na poziomie regionalnym.

Wnioski końcowe

Dorobek naukowy dra Piotra Szwarczewskiego po uzyskaniu stopnia naukowego doktora został wyraźnie powiększony. Osiągnięcie naukowe oraz całościowy dorobek naukowy Habilitanta oceniam pozytywnie. Stanowi on znaczący wkład w rozwój badań zarówno paleogeograficznych, jak i archeologicznych. Habilitant wykazał się dobrą znajomością problematyki uprawianej specjalności, wniósł wkład w rozwój metod badawczych. Prace składające się na osiągnięcie naukowe Kandydata są wartościowe i inspirujące do dalszych badań naukowych. Postrzegam dr Piotra Szwarczewskiego jako badacza dojrzałego, przygotowanego do samodzielnej pracy naukowej i kształcenia kadry naukowej. Dorobek dydaktyczny i organizacyjny oceniam wysoko.

Stwierdzam, że osiągnięcie naukowe oraz dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny Kandydata spełniają wymogi określone w artykule 16 ust. 2 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. z 2018 r. poz. 1789) oraz w Rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – z dnia 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. Nr 196, poz. 1165) oraz z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2017 r. poz. 261). W związku z powyższym wnoszę o dopuszczenie Kandydata do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Sosnowiec, 11 grudnia 2019 roku

Renata Dulias

R. Dulias